

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Sžo/46/2014
Identifikačné číslo spisu:	6012201078
Dátum vydania rozhodnutia:	01.07.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Milučký
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:6012201078.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: V.R., V., proti odporcovi: Centrum právnej pomoci, Kancelária Nitra, Štefánikova trieda 88, Nitra, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. 3N 2852/12 zo dňa 26. septembra 2012, konajúc o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 27Sp/31/2012-64 zo dňa 19. februára 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici
č. k. 27Sp/31/2012-64 zo dňa 19. februára 2014 p o t v r d z u j e.

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením č. k. 27Sp/31/2012-64 zo dňa 19.02.2014 Krajský súd v Banskej Bystrici uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok v sume 35 € z dôvodu, že navrhovateľ v tomto súdnom konaní nebol úspešný a v zmysle § 2 ods. 4 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 71/1992 Zb.) je súdny poplatok povinný zaplatiť aj ten, kto podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v tomto konaní nebol úspešný. Predmetom preskúmania zákonnosti v konaní 27Sp/31/2012 bolo rozhodnutie žalovaného sp. zn. 3N 2852/12 zo dňa 26.09.2012, ktorým navrhovateľovi nebol priznaný nárok na poskytovanie právnej pomoci z dôvodu, že vo veci nebola v zmysle § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 327/2005 Z.z.“) vylúčená zrejma bezúspešnosť sporu, čím nebola splnená jedna z troch kumulatívnych podmienok na priznanie nároku na právnu pomoc.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal navrhovateľ odvolanie. Opätovne požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov s tým, že príslušné potvrdenia už predložil odvolaciemu súdu. V dôvodoch odvolania uviedol: „Okresný súd Topoľčany a Krajský súd v Nitre č. k. 7Co/46/2010 nikdy nespochybnili nárok navrhovateľa na primeranú náhradu v trhovej cene s príslušenstvom za vyvlastnený

pozemok Slovenskou správou ciest. Keď súdy zistili, že nie je daná právomoc súdov vo veci, Okresný súd Topoľčany postúpil vec Krajskému stavebnému úradu v Nitre, ktorý dôkazy predložené navrhovateľom nevyhodnotil, vo veci nekonal a vo veci nerozhodol č. KSUNR-2011 zo dňa 09.12.2011, čo Krajský súd v Banskej Bystrici a Najvyšší súd SR spoločne prehliadli. Ak nekonajú ani súdy Topoľčany a v Nitre pre nedostatok právomoci a nekoná vo veci ani správny orgán, dochádza k odmietnutiu spravodlivosti (*denegatio iustitiae*), preto navrhovateľ podáva sťažnosť Ústavnému súdu Slovenskej republiky. Krajský súd v Banskej Bystrici č. k. 29Sp/31/2012-28 zo dňa 03.04.2013 a Najvyšší súd SR č. k. 3Sžo/36/2013 zo dňa 11.02.2014 nepriznali navrhovateľovi bezplatnú právnu pomoc Centra právnej pomoci, čím zamedzili navrhovateľovi prístup k spravodlivosti s právom na súdnu ochranu, pretože z dôvodu chudoby si navrhovateľ nemôže dovoliť advokáta a Krajský súd v Bratislave bez advokáta konanie zastaví, čo je ďalší dôvod na podanie sťažnosti Ústavnému Súdu Slovenskej republiky.“

V doplnení odvolania navrhovateľ uviedol: „SR - Slovenská správa ciest dodnes nevyplatila primeranú náhradu za vyvlastnený pozemok napriek tomu, že pozemok od r. 2007 užíva v rozpore s Ústavou SR. Pre chudobu navrhovateľ požiadal o bezplatné zastupovanie odporcu. Súdy nepriznali navrhovateľovi právnu pomoc odporcu, čím zamedzili navrhovateľovi prístup k spravodlivosti s právnom na súdnu ochranu v rozpore s Ústavou SR. Pretože navrhovateľ z dôvodu chudoby požiadal Centrum o právnu pomoc, je nelogické a v rozpore so zdravým rozumom, žiadať súdny poplatok za to, že chudobnému nebola priznaná právna pomoc. Ukladanie súdnych poplatkov chudobným bráni chudobným v prístupe k spravodlivosti a zakladá zbytočnosť Centier právnej pomoci, preto v uvedenej podstatnej veci považuje navrhovateľ aj uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici za nesprávne. Navrhovateľ navrhuje odvolaciemu súdu, aby rozhodol tak, že oslobodí navrhovateľa od zaplatenia poplatku za odvolanie vo výške 35 € alebo uloženie poplatku zruší.“

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie a konanie mu predchádzajúce v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 246c ods. 1 veta prvá a § 212 ods. 1 O.s.p.), odvolanie prejednal bez pojednávania (§ 246c ods. 1 veta prvá a § 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nie je možné priznať úspech.

Podľa § 138 ods. 1 O.s.p. na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa § 2 ods. 4 veta druhá zákona č. 71/1992 Zb. poplatníkom je tiež ten, kto podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný.

Podľa § 138 ods. 4 O.s.p. ak bol účastníkovi priznaný nárok na právnu pomoc podľa osobitného predpisu, takéto rozhodnutie má účinky oslobodenia od súdnych poplatkov v rozsahu, v ktorom mu bola právna pomoc priznaná.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) už v rozsudku sp. zn. 3Sžo/36/2013 zo dňa 11.02.2014 rozhodol o žiadosti navrhovateľa o oslobodenie od súdneho poplatku. Najvyšší súd uviedol, že výška príjmu navrhovateľa by odôvodňovala oslobodenie od súdneho poplatku, avšak pre oslobodenie od súdneho poplatku je nevyhnutné splniť aj druhú podmienku stanovenú v § 138 ods. 1 O.s.p., a to, že nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Z tohto dôvodu nebola navrhovateľovi ani priznaná bezplatná právna pomoc Centra právnej pomoci.

Záver odporcu, ako aj súdu prvého stupňa o zrejmej bezúspešnosti sporu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR č. 2007-13440/140666-2:530/Bi zo dňa

08.11.2007 nemusí byť zhodný s konečným záverom súdu, rozhodujúceho vo veci. Odporca si vzhľadom na predložené listiny v súvislosti s príslušnou právnou úpravou urobil záver o zrejmej bezúspešnosti sporu.

Navrhovateľ sa v konaní vedenom na Krajskom súde v Bratislave sp. zn. 1S/158/2012 domáha preskúmania zákonnosti rozhodnutia Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR č. 2007-13440/140666-2:530/Bi zo dňa 08.11.2007. Toto administratívne rozhodnutie mu podľa jeho vyjadrenia bolo doručené dňa 19.11.2007. Žalobu na preskúmanie administratívneho rozhodnutia možno v zmysle § 250b ods. 1 O.s.p. podať do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni, a to bol deň 19.11.2007, čiže lehota na podanie žaloby na súd uplynula dňa 21.01.2008, keďže 19. január pripadol na sobotu, presunul sa posledný deň lehoty na podanie žaloby na súd na najbližší pracovný deň, a teda na pondelok 21.01.2008.

Navrhovateľ sa so žalobou o zaplatenie primeranej náhrady za vyvlastnený pozemok a náhradu škody obrátil na Okresný súd Topoľčany až dňa 26.01.2009. Aj keby bolo konanie na Krajskom súde v Bratislave pokračovaním tohto konania začatého na Okresnom súde v Topoľčanoch, bolo by podané oneskorene. Navrhovateľ sa obrátil na Okresný súd Topoľčany až vyše roka po doručení rozhodnutia Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR č. 2007-13440/140666-2:530/Bi zo dňa 08.11.2007.

Krajský stavebný úrad v Nitre listom č. KSUNR-2011-1136-002 zo dňa 09.12.2011 navrhovateľa len informoval, že rozhodnutie Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR č. 2007-13440/140666-2:530/Bi zo dňa 08.11.2007 je preskúmateľné súdom podľa piatej časti druhej hlavy O.s.p., pričom rovnaké poučenie obsahuje aj samotné rozhodnutie Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR č. 2007-13440/140666-2:530/Bi zo dňa 08.11.2007.

Odvolací súd nemohol navrhovateľovi priznať oslobodenie od súdnych poplatkov, a to ani napriek jeho zložitej finančnej situácii, vzhľadom na to, že po preštudovaní administratívneho a súdneho spisu nebola v prejednávanom prípade vylúčená zrejma bezúspešnosť sporu. Zameškanie lehoty na podanie žaloby v správnom súdnictve nie je možné odpustiť (§ 250b ods.1 druhá veta O.s.p.).

S poukazom na uvedené najvyšší súd podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. napadnuté uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 27Sp/31/2012-64 zo dňa 19.02.2014 ako vecne správne potvrdil.

Senát rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.